

2005
Nr 10

VAHID

LUMEJÄNESED
TULEVAD!

VEEKESKUSTE
VALIMÄÄRAJA

MEISTERDA
VANAEMA
MAJAJ!

PROUA PETERSELL
JA PROUA
PORGAND

KUIDAS
VANAINIMESI
LIUTORUSSE MEELITADA

Sügise kingitused

Sügisel saab teha palju selliseid asju, milleks suvel võimalust pole. Näiteks korjata kastanimune. Või möllata kuldsete lehtede hunnikus – täpselt nii nagu Anu Kalmu joonistatud jänes. Linnud kogunevad parvedesse, et rännata lõunamaale. On kastanimunade, taliõunte ja hiliste seente korjamise aeg.

Oktoobrikuu Tähekeses on juttu lumejänestest. Kes need veel sellised on? Aga muidugi 27. septembrist alustanud uue lastesaate peategelased. Kui oled selle saate vaataja, võid osaleda viktoriinis ja võita auhindu. Veel tuleb juttu Eestimaa veekeskustest – meres ju enam sulistada ei saa, ja suurest koerasõbrast Laurast. Ja muidugi leiab Tähekesest uusi lastejutte ja -luuletusi, aga ka nuputamist, meisterdamist ja värvimist.

Hiljuti sain ma ka kirja hoiupörsas Krossult, kes nüüd koolis käib. See kõlab nii:

„KALLID SÕBRAD! MUL LÄHEB HÄSTI. KOOLIS ON VAHVA. MUL ON IGA PÄEV ERINEV PINGINAABER, SEST MULLE MEELDIB TUNNI AJAL JUTTU RÄAKIDA. MA POLE VEEL HINDEID SAANUD. KÕIGE ROHKEM OOTAN MA KOOLIVAHEAEGA.

AITÄH KÕIGILE LASTELE, KES MULLE OMA PILDID SAATSID. MÕNED NEIST OLID TÕESTI HÄSTI JOONISTATUD. VÕITJATE NIMED LEIATE NOVEMBRIKUU TÄHEKESEST. OLGE MÕNUSAD! KROSSU“

Tähekesel ei jää muud üle, kui Krossu sooviga ühineda. Toredat sügist!

TÄHEKE

Jutumull, jutumull

- Septembrikuu Tähekeses jutumullimängus toppis karu oma pangakaarti rahaautomaati. Küsisime, mida ütleb puu otsas istuv jahimees.
- Vastuseid saabus kohe päris palju – pole ka ime, sest septembrikuu Täheke sai iga esimesse klassi minev laps. Suur tänu vastamast!
- Võiduvastuseid on seekord kaks. Mõlemad võitjad saavad auhinna luuleraamatu „Buratino laulud“ luuletaja Wimbergi ja kunstnik Kristiina Kassi autogrammidega. Selle tore raamatu on välja andnud kirjastus Varrak.

Võiduvastused

Jahimees ütleb: „Sihi pähe! Täna saame naha ja raha!“

Markus Tipner (9 a), Tallinn

Jahimees ütleb: „Kas see on Hansapanga hoiupörsas Krossu või karupoeg Puhh?“

Marko-Raul Peetersoo (7 a), Tallinn

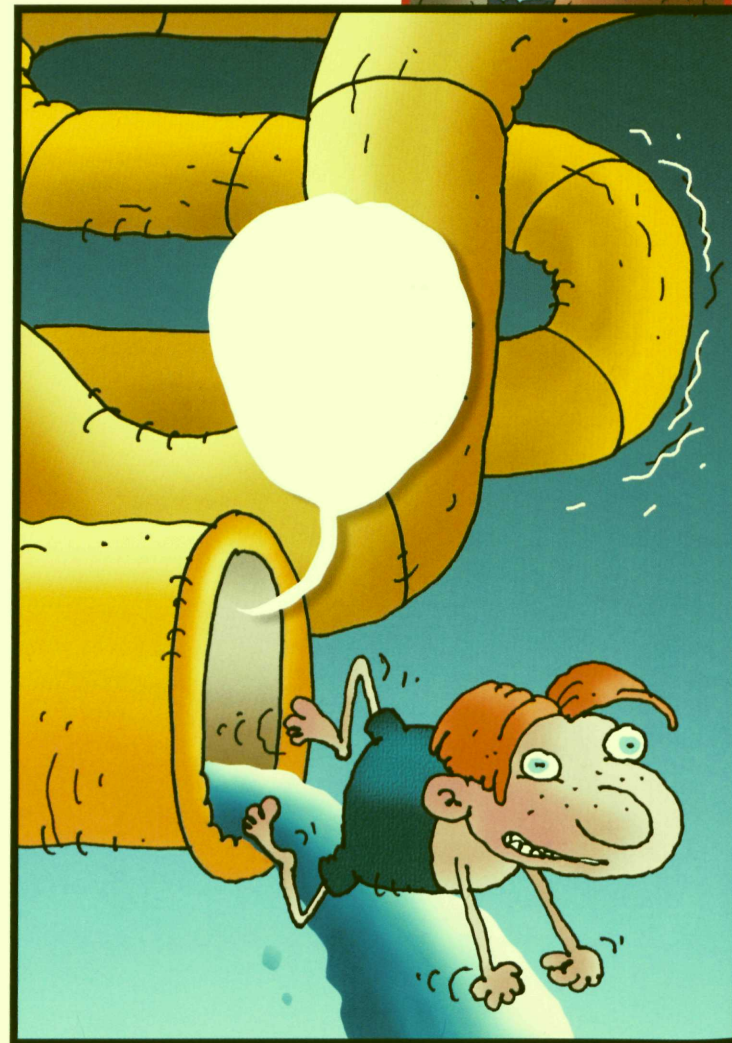
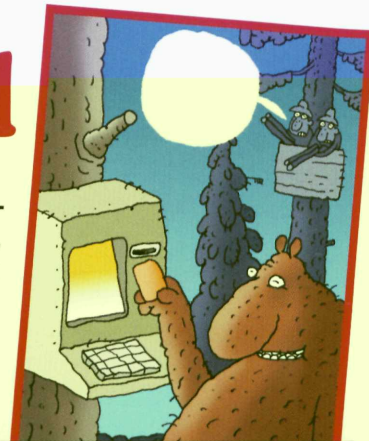
Uus jutumull

Oktoobrikuu Täheke räägib Eestimaa veekeskustest. Sellest on ka uus jutumullipilt.

Mis kostab liutorust, kui laps sellest välja tuhib?

Ootame sinu vastust 21. oktoobrini meiliaadressil taheke@taheke.ee või lahtisel postkaardil toimetuse aadressil Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Vastusele lisa kindlasti nimi, vanus ja aadress!

Auhinnaks on raamat sarjast „Imepärane peitusemäng“, millest käesolevas Tähekeses kirjutab Kerttu-Maria Peensoo. Toredat nuputamist!

Joonistanud HILLAR METS

Uus lastesaade - „Lumejäneseid“!

Pildistanud ÜLO JOSING (ETV)

Eks me teame, et ilmaruum on suur ja lai. Palju on seal peidus ja paljutki võib sealt leida. Eriti need, kes teraselt vaatavad.

Seekord tuleb ilmaruumist nähtavale üks lumemaailm, mis asub meie maailma kõrval, võib-olla päris, päris lähedal. Aga päeval õues olles ja palja silmaga vaadates seda näha pole. Tuleb õigel ajal tuppa tulla ja televiisor ETV kanalile lülitada – siis näeb. Eriti teisipäeviti umbes kella seitsme paiku on täpselt see aeg, kui külla tulevad lumejäneseid. Need on sellised jäneseid, kes lumemaailmas elavad ning peale muude tegemiste ka päikest ja kuud sissevälja lülitavad ning lumemaailma päeva ja ööd nõnda vaheldumas hoiavad.

Kuigi lumejäneseid on täiesti päris lumejäneseid, käituvad nad tihti väga inimeste moodi, väikeste inimeste moodi eriti. Ja eriti tore on see, et nende keel on kummalisel kombel eesti

keelega väga sarnane. Tähendab, et arusaamisega ei tohiks raskusi olla.

Igatahes saavad kõik uudishimulikud lumejäneseid töid ja mõllamisi, laule ja nalju, üllatusi ja saladusi oma silmaga uurida. Öeldakse ju, et oma silm on kuningas. Ja karu tuleb ka!

Kes teevad „Lumejäneseid“

Lumejäneste lugu kirjutab ja lavastab televisiooni jaoks Andres Noormets. Kõvajäneseid on Erni Kask, tavalinejäneseid – Tanel Ingi, vedeljäneseid – Meelis Rämmeld, jänese-kapp – Tarvo Vridolin ning karusuur emakaru – Ott Aardam.

Sarja režissöör on Tarvo Mölder, režissööri assistent Salme-Riine Uiho. Lauluviisiid seab Peeter Konovalov ning kunstnik on Marge Martin ja produtsent Margus Saar.

Lumejäneste viktoriin

1. Mis päeviti ja mis kell saab „Lumejäneste“ saadet ETV kanalilt vaadata?

.....
2. Mis on lumejäneste nimed?

.....
3. Kes lumejänestel külas käib?

Saada vastused Tähekeste toimetusse aadressil taheke@taheke.ee või Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn.

Õigesti vastanute vahel loositakse välja kolm CD-d „Lemmikbändi kogumik“, kus peal Buratino-saate laulud ja kolm ETV lastelavastuste tegelastega värviraamatut.

Joonistanud KALLI KALDE

OLI KORD PEALINN. SEE TÄHEN-
DAB, ET OLI PEA JA OLI LINN. KÕIK
OLEKS OLNUD HÄSTI, KUI SEE PEA
EI OLEKS OLNUD NATUKE LIIGA RAHU-
TU. TALLE MEELDIS JOOSTA, HÜPATA JA
VÕIMELDA.

ÜKSKORD JUHTUSKI NII, ET VÕIMELDES
TEGI PEA KUKERPALLI JA KUI KUKER-
PALL TEHTUD, LEIDIS TA ÄKKI, ET TE-
MAST ON SAANUD LINNAPEA.

SELLEST POLEKS OLNUD MIDAGI, KUI
KUKERPALLIGA EI OLEKS LINN KADU-
MA LÄINUD. LINNA EI OLNUD, OLI AINULT
KABINET SUURE LAUA, ARVUTI JA HUL-

GA PABERITEGA. ALGUSES OLI MEIE LIN-
NAPEAL OMA UHKES KABINETIS UHKE
OLLA, AGA VARSTI HAKKAS TAL IGAV
JA TA OTSUSTAS MINNA KADUNUD LIN-
NA OTSIMA.

OTSIK IGALT POOLT, KÜLL MERE
ÄÄREST, KÜLL METSAST, AGA LINNA EI
OLNUD. VIIMAKS TULI TA KURVALT OMA
KABINETTI TAGASI JA HAKKAS IGAVU-
SEST ARVUTIGA MÄNGIMA. JA ÄKKI, OH
IMET, LEIDIS TA LINNA ARVUTIEKRAA-
NILT: LINN OLI PUGENUD ARVUTISSE.
KUIDAS LINNA ARVUTIST KÄTTE SAA-
DA?

MÕTLES LINNAPEA JA MÕTLES, KUNI
TULI HÄÄ MÕTE: PROOVIKS LINNA AR-
VUTIST VÄLJA TRÜKKIDA. NII TA TEGI
GI JA ENNÄE – LINN TULIGI VÄLJA, PRIN-
TER TRÜKKIS VÄLJA TERVE LINNA KÕIGI
TÄNAVATE, MAJADE, PLATSIDE, PAR-
KIDE JA INIMESTEGA. NING INIMESED
OLID RÕÕMSAD, ET PÄÄSESID ARVU-
TIST VÄLJA JA KUI NAD AVASTASID, ET
NEIL ON NÜÜD KA LINNAPEA, OLID NAD
SELLEGI ÜLE RÕÕMSAD JA RÕÖMUS OLI
KA LINNAPEA, SEST LINNAPEA ILMA LIN-
NATA ON VEEL HALVEM OLLA, KUI OLLA
LINN ILMA LINNAPEATA.

DANIIL HARMS

Läks kodunt välja inime

LÄKS KODUNT VÄLJA INIME
KOTT SELJAS, TOIGAS TOEKS.

NII PIKKA MAAD LÄKS TAMMUMA,
NII PIKKA MAAD LÄKS TAMMUMA,
ET KES NEID SAMME LOEKS.

TA SAMMUS ÜHA EDASI
JA ENDA ETTE VAHTIS.

EI SÖÖND, EI JOOND,
EI SÖÖND, EI JOOND,
EI MAGAND, KUI KA TAHTIS.

NING ÜHEKORRA KOIDU EEL
TA METSA TIHKUST ADUS.

VAST ASTUS MÕNE SAMMU VEEL,
VAST ASTUS MÕNE SAMMU VEEL
JA SELLEST AJAST KADUS.

KUID KUI TE KUSKIL JUHTUTE
KORD KOKKU SAAMA EAL,
SIIS ÕELGE KIBEKIIRESTI,
SIIS ÕELGE KIBEKIIRESTI
KA MEILE, OLGE HEAD!

Joonistanud PIRET MILDEBERG

DANIIL HARMS

Õhupallid

ON TAEVAS ÕHUPALLE TÄIS
ON PALLID TAEVA ALL.
ON TAEVAS ÕHUPALLE TÄIS
NII ÕNDSAL KAHINAL.
ON TAEVAS ÕHUPALLE TÄIS
JA RAHVAS LEHVITAB.
ON TAEVAS ÕHUPALLE TÄIS
JA RAHVAS LEHVITAB.
ON TAEVAS ÕHUPALLE TÄIS
JA RAHVAS LOOBIB MÜTSE ALL.
ON TAEVAS ÕHUPALLE TÄIS
JA RAHVAS LOOBIB KAIKAID ALL.
ON TAEVAS ÕHUPALLE TÄIS
JA RAHVAS LOOBIB SAIU ALL.
ON TAEVAS ÕHUPALLE TÄIS
JA RAHVAS LOOBIB KASSE ALL.
ON TAEVAS ÕHUPALLE TÄIS
JA RAHVAS LOOBIB TOOLE ALL.
ON TAEVAS ÕHUPALLE TÄIS
JA RAHVAS LOOBIB LAMPE ALL.
ON TAEVAS ÕHUPALLE TÄIS
JA RAHVAS SEISAB ALL.
ON TAEVAS ÕHUPALLE TÄIS
NII VAIKSEL KAHINAL.
JA RAHVAS SEISAB KAH KAHINAL.

Vene keelest tõlkinud PRIIT AIMLA

Issiga ujulas

Issi käib igal nädalal hommikul ujumas. Ta läheb ujulasse enne tööle minekut, nii vara, et mina ja emme alles magame. Mina tahaksin ka issiga hommikul ujuma minna, aga issi ütleb, et ta ujub suures basseinis ja nii kiiresti, et mina ei püsiks tal järel. Et lähme siis parem nädalalõpul kõik koos, kui on rohkem aega.

Nädalalõpul on ujulas alati hirmus palju inimesi. Lastebassein on ääreni täis suuri poisse, kes pritsivad vett ja võtavad kõik ujumismadratsid endale, ja väikseid tüdrukuid, kes kiljuvad ja viskavad teisi lapsi palliga vastu pead. Ja suure basseini liutorus on kogu aeg pikk järjekord.

Eelmisel pühapäeval seisis ujula kassas hirmus palju inimesi riidekapi võtme järjekorras.

"Mis sa sellest arvaksid, kui tuleksime ikkagi homme hommikul kahekesi koos ujuma?" küsis issi minult. "Hommikul on vähemalt lastebassein täitsa tühi. Ükski laps ei jaksa kell kuus hommikul vees mulistada."

Mina ütlesin, et mina jaksan küll kas või kell viis, kui ainult issi lubab minuga lastebasseini ja liutorusse kaasa tulla. Issi naeris ja ütles, et ma olen väga tubli tüdruk, aga ujulasse pääseb alles kell kuus sisse, ja et muidugi tuleb ta minuga, kuhu ma aga tahan.

Mina arvasin, et nii vara hommikul on terves ujulas ainult issi ja mitte kedagi teist, aga seal oli tegelikult päris mitu vanatädi ja vanaonu ja natuke nooremat tädi ja onu, kes ujusid konna või rääkisid basseini otsas juttu. Aga lastebassein oli täpselt nii tühi, nagu issi oli lubanud ja liutoru peal polnud ka ühtegi inimest.

Kõigepealt läksime lastebasseini mulistama ja sõudsime natuke aega vahtkummist madratsitel ja viskasime üksteist palliga. Siis läksime liutorusse sõitma, aga see oli hoopis suletud ja issi käis palumas, et ujulavalvur paneks selle käima. See liutoru käimapanemine tähendab seda, et ujulavalvur teeb sellise kraani lahti, kust jookseb torusse vett. "Muidu see ei ole nii libe, kui vaja, vaid kõrvetab pepu ära," ütles issi.

Liutorus oli vahva, issi meelest ka. Issi ei ole kuigi tihti sealt alla lasknud, sest ta ei viitsi kunagi järjekorras seista. Ta on hoopis püüdnud mind all basseinis kinni, et ma vee alla ei vajuks. Aga nüüd laskime me mitu korda koos alla ja siis veel mina üks, nii et issi laskis kõigepealt ja siis mina ja ta püüdis mu all basseinis kinni.

Vanatädid ja vanaonud ja natuke nooremad tädid ja onud vaatasid kadedalt kõrvalt, kuidas meil issiga oli nii lõbus. Lõpuks ronis üks julge hallide vuntsidega papi ka trepist

üles ja laskis suure hooga alla ja tema meelest see oli ka hirmus lõbus. Ta laskis veel teisegi korra ja siis üks ümmargune tädi, kellel oli ujumismüts ja ujumisprillid peas, ronis ka trepist üles ja laskis alla. Kui ta vette plartsatas, pritsis seda igas suunas üle basseini äärte.

Natukese aja pärast tuli veel mitu vanatädi ja vanaonu ja nad lasid liutorust alla ja neil kõigil oli peaaegu sama lõbus kui mul ja issil.

Huvitav, kas nad lähevad pärast seda kõik lastebasseini mulistama, mõtlesin mina. Aga seda me ei saanudki teada, sest issil hakkas tööle kiire ja me pidime ära minema. Oleks olnud küll hirmus tore vaatama jääda, kuidas vanatädid ja vanaonud sõuavad vahumadratsitel ja kiljuvad ja pritsivad vett ja viskavad üksteist palliga vastu pead.

Joonistanud KRISTIINA KASS

NALJAD

✪ Kaks luukeret kõnnivad klõbinal surnuaial. Äkki on kuulda kirikukella. Üks luukere ütleb teisele: „No tšau siis, ma pean lip-pama poistekoori!“

✪ „Kuidas preili Sock maksis kätte Karlssonile, kes tema kukleid varastas?“

„Tegi tuupi?“

„Ei, pani taina sisse rotimürki!“

✪ Puhh ja Notsu leiavad õhupalli ja Puhh hakkab seda täis puhuma.

„Aitab küll,“ ütleb Notsu, kui õhupall oli juba päris suur.

Puhh ei kuula ja puhub edasi.

„Kuule, Winnie, see läheb ju katki!“

Puhh muudkui puhub. Äkki kostab pauk. Notsu hakkab nutma, Puhh aga naeratab.

„Mida sa naeratad, Puhh? Pall läks ju katki!“

„Ma ei naeratagi. Mul läks suu lihtsalt lõhki!“

✪ Juku tuleb koolist. Ema küsib, kuidas läks.

„Ah, mata õps kaebas, et ma ei tunne numbreid. Näe, pani päevikusse mingisuguse hinde...“

✪ Küpsetas eit kakukese ja lasi selle vee-remata. Enne aga hoiatas: „Vaata, et sa McDonald'sisse ei lähe! Seal pistetakse sulle viiner pepusse!“

✪ Liivakasti äärel istub täiesti kiilakas tüdruk, kelle peas on suur tutt. Mees läheb mööda, vaatab teda pikalt, lõpuks küsib: „Kuule tüdruk, sa oled ju kiilakas. Kuidas see tutt sul peas püsib?“

„Super Attacki liim aitab alati!“

✪ Sipelgas ja elevant tahavad piiri ületada. Lähevad siis pöõsa taha, aga piirivalvur näeb neid ja hõikab: „Hei, teie seal! Ronige välja!“

„Mine välja! Sind nähti!“ ütleb elevant sipelgale.

VEES ON LÕBUS AASTA

Sügis on käes ja suve soojad ilmad koos rannamõnudega järgmise suveni kättesaamatud. Aga ka külmal ajal võib vees hullata. Eestis saab seda teha mitmes veekeskuses. Seal on vesi kogu aeg soe, põnevad liutorud ja kõiksugu basseinid aitavad lahedalt aega veeta. Täheke uuris, mida Eesti veekeskustes teha annab.

Keila tervisekeskuse ujula

Keila

Tallinna lähedal Keila veekeskuses saavad lapsed alla soita ühest liutorust. Paris pisikestele on olemas lastebassein ja ka üks täispuhutatav lumagi. Vees võib olla nii kuum, kui tahad, sest laste jaoks ei ole veekeskuses viibimise aeg piiratud. Emad-isad saavad samal ajal suures basseinis ujuda, veemassaaži nautida ja mullivannis või saunas mõnuleda. Ka duobasseini võib ujuda! Pere-vaiksematele, kes veel ujuda ei oska, korraldatakse Keilas ka ujumiskursusi. Vanematele lastele on ujumisklubi.

Hinnad: Argipäeviti kell 16–22 ja nädalavahetustel maksab sissepääs koolieelkutele 15 krooni, õpilastele 50 krooni. Alates varahommikust kuni kella neljani peavad koolilapsed maksma sissepääsu eest 35 krooni, vaiksematele jääb pilettinimise saiaks. Saadaval on ka perepilett.

Laulasmaa

Tallinnast pea sama kaugel asub ka Laulasmaa SPA veekeskus. Seal küll liutoru ei ole, kuid veeseenega lastebasseinis annab pladistada küll. Ja mullivannis ja saunas saab käia.

Hinnad: Laulasmaal saavad kuni kuueaastased

lapsed koos täiskasvanuga vette sulistama minna päris tasuta, vanemate laste piletil maksab päeval 40 ja öhtul 60 krooni. Võib osta ka perepileti.

Pärnu

Õitse Pärnu mererannas asub Terviseparadiis – Eesti seni kõige aegade veekeskusega koht. Veepargi stardiplatvorm, kust liutorud alguse saavad, asub lausa 11-meetri kõrgusel. Kokku on keskusel neli erisugust liutoru, kõige pikem neist koguni 85 meetrit pikk. Samas pole ükski torudest – ka hirmuäratava valimusega must toru – liiga aakiline. Ei ole ka vaja karta, et maandud sügavasse vette. Ka väikese lapse jaoks ei ole liutorus kusaagi vest üle pea.

Hoopis karmim koht on aga magijõgi, mida Täheke soovitab proovida alles siis, kui ujuda oskad. Nagu ka ronimissein, kust tuleb sehnast üles turnida ja siis ennast alla visata. Sel-

Laulasmaa SPA

le asemel soovitame järgi proovida lastebasseini ja ringvooluga seiklusbasseini ning väljujula. Pärnu veekeskuses juba igav ei hakka!

Hinnad: Kuni kuueaastased lapsed saavad koos täiskasvanuga veeparki tasuta, koolieelised peavad veemonude eest hommikuti ja päeval maksma 65 krooni ja öhtul 75 krooni. Nädalavahetustel on pilett kallim, siis tuleb sissepääsu eest maksta 100 krooni. Ja rahvast on nädalavahetustel Pärnu veekeskuses palju. Saadaval on ka perepilett.

RINGI!

Aura veekeskus

Tartu

Tartus Aura veekeskuses on kõige populaarsemad kindlasti kaks liutoru, mis mõlemad jäävad küll Pärnu pikemale torule oma pikkuse poolest alla, kuid on see-eest jälle järsemad (eriti roheline toru) ning lõpevad sügavamas vees. Auras saavad lapsed liugu lasta ka väiksematel liumägedel või hullata mitmes lastebasseinis. Saab mängida ka lõbusate veemänguasjadega.

Ujumisõpetust antakse alates neljandast eluaastast, niisama saavad veega tutvust teha aga ka päris väiksed beebid.

Hinnad: Alla viieaastane laps on koos täiskasvanuga teretulnud tasuta, koolilapsed peavad tööpäevadel pileti eest maksma 55 krooni ja nädalavahetustel 65 krooni. Loomulikult on saadaval perepiletid. Koolilaste seas on populaarsed ka klassiekskursioonid veekeskusesse, kuhu saab tellida ka mängujuhi, kes lastega võistlusi ja mängu korraldab. Lisaks on lastel võimalik veekeskuses pidada oma sünnipäevi.

Haapsalu

Haapsalu veekeskuses on olemas nii liutoru kui ka lastebassein.

Koolieelikud saavad igal nädalal käia suplustunnis, kus tehakse igasuguseid harjutusi ja mängitakse mängu. Selle kõigega valmistatakse lapsi ette ujuma õppimiseks. Kuni kümneaastased lapsed, kes juba

Haapsalu veekeskus

Rüütli SPA

veega sõbraks on saanud, võivad tulla algajate ujumiskursustele, mis toimuvad korra nädalas.

Hinnad: Suplustunni kuutasu on 120 krooni ja ujumiskursustel 150 krooni. Niisama vees möllamiseks tuleb õpilastel päeval osta 30 krooni maksev pilet. Öhtuti maksab pilet 40 krooni.

Kuressaare

Rüütli veekeskuses on lastel võimalus lustida lastebasseinis ja tunda rõõmu 52 meetri pikkusest liutorust. Samuti on keskel 25 m pikk ujumisbassein, mille madalamas otsas sügavust kõigest veidike rohkem kui meeter. Basseinide kõrval asetsev mullivann mahutab kuni kümme inimest.

Hinnad: Rüütli veekeskuse pilet on täiskasvanule 70 krooni, kuni 11-aastasele lapsele 35 krooni. Hotelli külastajad saavad basseini tasuta.

Terviseparadiis

KERTTU SOANS

Proua Petersell või proua Porgand?

Nagu tüdrukud ikka, mängisid ka Olivia ja Sirel kohvikut. Panid jala üle põlve, ajasid väikese sõrme kujuteldavat tassi hoides pikalt õieli ja olidki prouad valmis. Et mäng elulisem oleks ja prouasus paremini välja tulles, tegi Olivia ettepaneku endale uued nimed võtta. Et tema ise oleks siis proua Porgand ja väiksem õde oleks proua Petersell. Nagu ikka, ei hakanud Sirel ka seekord kauplema, et miks nii ja mitte teisiti, vaid oli oma uue nimega täiesti rahul. Ja tõesti, ega Petersellil ju midagi viga ole!

Ja nii see mäng edasi läks. Prouad Porgand ja Petersell rääkisid siit-sealt väikelinna uudiseid, et kes kellega käib, ja peatusid pikemalt saia-de vähese rosinasisalduse ja tee liigse mõruduse küsimusel. Aga Olivia ei saanud kuidagi tahti ebamugavast tundest, et äkki on proua Petersell ikka parem nimi kui proua Porgand. Miks muidu Sirel Peterselliga nii kergelt leppis? Ja ta tegi ettepaneku nimed ümber vahetada, nii et tema ise oleks proua Petersell ja Sirel oleks proua Porgand. Sirelil polnud selle vastu midagi, ta oli nõus ka Porgand olema, peasi, et mäng edasi läheks ja selliste tühiste asjade taha, nagu seda üks väljamõeldud nimi on, ei takerduks.

Prouad Petersell ja Porgand olid kohvikust väljunud ja tegid väikest jalutuskäiku, pea kohal kujutletavaid päevavarje hoides. Nad saatsid kujutletavatele austajatele õhusuudlusi ja plaksutasid oma kujutletavaid kunstripsmeid. Nüüd käis jutt enamasti selle üle, mis värvi küünelakk ilusam on ja kes kui mitu last juba sünnitanud on ja veel sünnitada tahab.

Kõik oli justkui kena, jutt jooksis ja nalja oli palju, kuid Olivial hakkas sees kripeldama: kas ta mitte liiga kergekäeliselt oma Porgandi nime Peterselli vastu ei vahetanud? Seda enam, et

Sirel tundub Porgandina veel lõbusamas tujus olevat, kui ta seda Petersellina oli. Nii tegi ta ettepaneku nimed tagasi vahetada, seletades, et eelmine vahetus oli nali ja et õige proua Porgand on ikka tema. Sirelil polnud selle vastu midagi, otse teisipidi: ta ütles, et Petersell meeldiski talle rohkem ja jalutas rahulikult edasi, ühes käevangus kujutletavat väikest valget koera kandes.

Prouad Porgand ja Petersell liikusid aias mõõdetud sammul ja ega teisiti käia olnudki võimalik, sest mõlemal oli seljas kujutletav maani pühapäevakleit. Jõudes kiviklibust jalgrajani, ületasid nad selle ettevaatlikult, tõstes oma kujutletavates kontskingades jalakesi üles. Nad läksid kontserdile, kus oli vaja end eriti peenelt üleval pidada ja eriti tähelepanelikult ümbrust jälgida.

Joonistanud URMAS VIIK

Tüdrukud istusid peenrakividele ja hakkasid möödujaid vahtima. “Oh, missugune kübar! Kui kaunis!” hüüdis proua Petersell ehk Sirel. “Vaata, kui ilus roosa kleit!” hüüdis proua Porgand ehk Olivia. Lavale tulid pillimehed ja kujutletav kontsert algas. Proua Petersell ja proua Porgand jäid tasa ja kuulasid hinge kinni pidades imelist muusikat. “Mozart!” sosistas proua Petersell. “Strauss!” parandas proua Porgand. “Jah, ongi Strauss,” ütles proua Petersell leplikult, “muidugi Strauss.”

Mängisid, mis nad mängisid, kuid Olivia tundis, et asi pole ikka õige. See Mozart ja Strauss ka veel. Miks Sirel vaidlema ei hakanud? Tege-

likult pole siin ju Straussi ega Mozartit, kõik on välja mõeldud. Kas ei ole ta ehk sellepärast nii rahul, et Petersell on ikkagi ilusam nimi kui Porgand? Ja Olivia tegi ettepaneku nimed uuesti ära vahetada. Sirelil polnud selle vastu midagi, talle meeldis ka proua Porgand olla, peasi, et mäng edasi läheks.

Nii Olivia ja Sirel oma pühapäeva veetsidki, ilusas suvises roheluses ja veel ilusamates kleitides, kübarates ja kingakestes. Kui välja jätta, et Olivia kogu aeg Porgandit Peterselli vastu või Peterselli Porgandi vastu vahetas, ei seganud tüdrukute mängu ükski segav möte ega tuuleiil.

OLEV MERIVEE

Punapuravik rabasaarel

**KULDKOLLASED KASELEHED
LANGEVAD TUULISEL KAAREL,
SELLE SÜGISE PISIKE EHE –
PUNAPURAVIK RABASAAREL.**

**KULDKOLLASED KASELEHED,
SOOKURGEDE KAIKUV KRU-KRUU!
KIREVLANGEVAD LEHED,
RABALAUGASTE SALALIK SUU.**

**KULDKOLLASED KASELEHED
JA SOOSAMBLA SÜGISEPUNA.
ON SÜGISEL MILJON EHET,
SUVI TUNNEB END ÕNNETUNA.**

Pildistanud OLEV MERIVEE

RAAMAT

Džunglid

John Norris Wood ja Maggie Silver
Varrak, 2005

“Džunglid” on üks tore raamat sarjast “Imepärane peitusemäng”. See koosneb peitepildidest, kust sa saad luubiga loomi, linde, kahepaikseid ja putukaid otsida. Iga pildi järel on nende kohta, keda sa saad otsida, väike jutt.

Raamatukaane tõttu võib tunduda, et see raamat on mõeldud hästi väikestele, aga tegelikult on mõnda looma, lindu, kahepaikset või putukat päris raske üles leida. Näiteks hiidpuukonnad – teisel peitepildil – on päris hästi ära peidetud ja neid tuleb kaua otsida.

Nendest, keda otsida, meeldisid mulle kõige rohkem kandlane, asiitlane, ripplind, rõngassabakuskus, hiidpuukonn, tserkoopia-pöörpea, otselot ja ketsal. Otselot on nagu tiiger, ainult et väiksem ja täpselt kassi nägu. Ta oskab väga hästi ronida. Kuigi otselot ei ole neljandal peitepildil hästi ära peidetud. Neljandal peitepildil on hästi väiksed tavasaimirid. Neid on 23 ja nad on nagu hästi väikesed ahvid, neil on pikad sabad!

Samas sarjas on ilmunud veel “Ookeanid”, “Jõesed ja järved” ja “Metsad”. See raamat sobib 6–9-aastastele, võib-olla ka 10-aastastele lastele.

Kerttu-Maria Peensoo (8 a), Tallinn

RAAMAT

URBO ja TURBO

Hannele Huovi
Jukka Lemmetty

URBO JA TURBO

Hannele Huovi ja Jukka Lemmetty
Varrak, 2005

Me lugesime “Urbo ja Turbo” ühe hooga läbi, sest see oli nii naljakas raamat. Emme naeris ettelugemise ajal vist isegi

kõige rohkem.

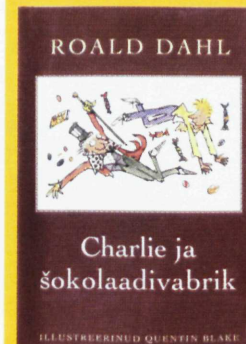
Selle raamatu tegelased on kaks mängukaru. Neil on naljakad nimed – Urbo ja Turbo. Ja nendega juhtub kogu aeg naljakaid asju.

Richardile meeldis, kuidas karud tegid lil-lepoti mullast poriputru. Eliisabetile meeldis, kuidas karud klotsidest rüütlilossi ehitasid ja see, kuidas nad hüppenöörist löksu üles seadsid ja kuidas ema löksu sattus. Emmele meeldis, kuidas karud üksteise pesemisjuhendeid lugesid.

Tegelikult meeldis meile kogu raamat algusest lõpuni. Algul tundus raamatu välimuse järgi, nagu see oleks ainult väikelastele mõeldud, aga see sobib ikka kõigile.

Richard Ojar (7 a), Võru
Eliisabet Ojar (11 a), Võru
ja nende emme Triinu Ojar

RAAMAT

Charlie ja šokolaadivabrik

Roald Dahl
Draakon&Kuu, 2004

Augustis jõudis kinodesse film „Charlie ja šokolaadivabrik“. Kuid võib-olla sa ei tea, et sama pealkirjaga raamat

on samuti eesti keeles olemas.

Charlie Pang on poiss, kes elab väikeses linnas vaeses peres. Seal linnas asub kõige kuulsam ja ühtlasi ka kõige salapärasem maiustustevabrik terves maailmas. Mis toimub kinniste väravate taga?

See raamat on lõbus, naljakas, huvitav ja magus. Soovitan lugeda seda raamatut, sest see arendab sõnavara, on fantaasiarikas ja heasüdamlik. Mulle meeldis see, et autor tundis kaasa vaesele poisile ja naeruvääristas ahnust, edevust, pidevat tuima teleka vaatamist ja vanemate ahviarmastust.

NB!!!! Hangi igaks juhuks endale maiustusi, kui Sa hakkad seda raamatut lugema või kui juhtub selle raamatu järgi tehtud filmi vaatama.

Liisa Rajamets (11 a), Tallinn

Jututunnid algavad jälle

Oktoobrist algavad taas laupäevased jututunnid Tallinnas Apollo raamatumajas (kell 11.00). Sellest hooajast on võimalik jututundi tulla ka uude raamatukauplusesse Kristiine keskuses (kell 13.00). Vali enda jaoks sobivam koht! Osavõtt on tasuta.

Jututundide kava

1. oktoobril loeme koos kirjanik Aino Pervikuga tema uut raamatut „Dixi ja Xixi”.

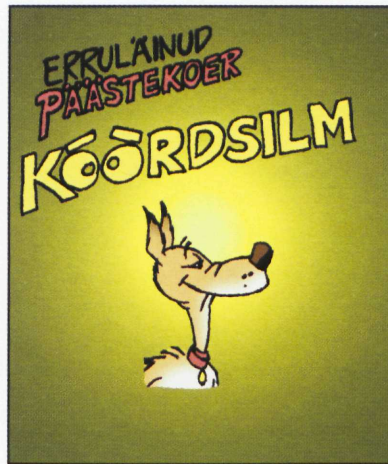
8. oktoobril loeme koos kirjanik Kati Murutariga tema uut raamatut “Tuudur, prints ja gripp”.

15. oktoobril tutvume Sass Henno ja tema raamatuga “Mereröövlimäng”.

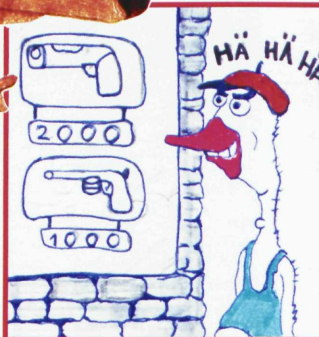
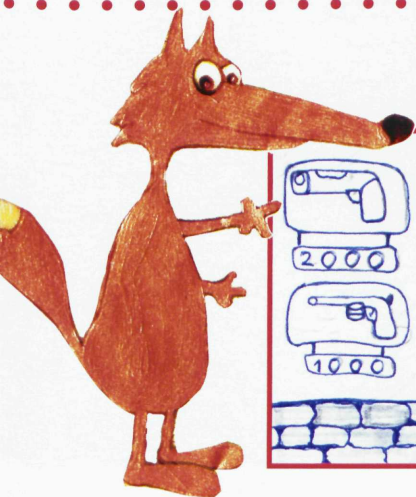
22. oktoobril esitleme Heli Illipe-Sootaki raamatut “Kuraditosin kratijuttu”.

29. oktoobril tutvume Roald Dahli raamatuga “Charlie ja šokolaadivabrik”.

Rohkem infot www.apollo.ee

Perekond Rebased

Täheke
kodulehekülje
adress on
täheke.delfi.ee

Oktoobrikuu „Postipaun“ on sügiseteemaline. Täheke tänab Kullo huvikeskuse kunstiringi lapsi ja nende juhendajat Ruth Heidokit, kes lahkesti oma tööd avaldamiseks saatsid. Samuti täname Räpina ühisgümnaasiumi 4.a klassi õpilasi ja õpetajat K. Nurmetalo toredate juttude, piltide ja luuletuste eest.

Kaks pääsukest

Kaks pääsukest istusid puul,
kui puhus kõva tuul.
Nad vihma eest end peitsid
ja saiatüki leidsid.
Nad olid väga vesised,
kuid näod neil olid tõsised.
Neid pääsukesti oli kaks,
peenike ja paks.

Vesta Lissovenko
(9 a), Maardu

Sügis

Kõik värvilised lehed langevad maha.
Nad on kollakad ja punakad nagu raha.
Kõik loomad valmistuvad ette –
konnad vette, loomad pesadesse,
kassid koerad oma kodudesse,
viimaks linnudki lõunamaale.

Vesta Lissovenko
(9 a), Maardu

LIISA KIVIRÄHK (7 a),
Tallinn

MARIS MOZOLEV (10 a), Kullo kunstiring

Kui ma oleksin õunaema

Kui ma oleksin õunaema, siis hakkaksin lasteaias kasvatajaks. Üksi ma oma lastega hakkama ei saaks, vaid palkaksin tädid. Olen lapsed oma juurte kaudu suureks kasvatanud. Nad kõik on rõõmsad ja punapõksed, mõned on ka kollakad ja mõni lehtede sees päris roheline. Igal hommikul äratab meid üles rõõmus linnulaul.

Olen oma lapsi hästi kasvatanud. Mõnedest saab kompotti, teistest moosi, kolmandatest maitsvat mahla. Kõige magusamad viivad inime-

sed oma lauale. Siis on ka nende lapsed rõõmsad ja punaste põskedega.

Mõned lapsed olen lubanud taevalindudele ja ussidele toiduks. Nii on minusugused õunapuud ka metsa äärde või kraavi kaldale kasvanud. Nende lapsed on väikesed ja rohelised.

Sügisel heidan oma kollakaks tõmbunud rüü maha, et oma juuri toita. Kui ma oleksin õunaema, siis oleks ma ju kõige rikkam ema, sest mul on nii palju häid lapsi.

Maili-Merle Kink
(Räpina ühisgümnaasium)

Kui ma oleksin õunahaldjas

Kui ma oleksin hea õunahaldjas, siis ma ei laseks ühelgi ussil õuna ära rikkuda. Väga palju õunu on alati ussitanud ja see on halva haldja süü, sest ussid ronivad õunte sisse selle pärast, et halvad haldjad tahavad headele pahandust teha. Sellepärast hoia- vad alati head haldjad õunu. Mina oleksin selline haldjas.

Eduard Blohin (Räpina ühisgümnaasium)

JOHANNES SOOTS (9 a), Kullo kunstiring

KONSTANTIN RAZIK (Räpina ühisgümnaasium)

Kui ma oleksin...

Kui ma oleksin õuna tütar, siis tahaksin ma olla suur, magus, ümmargune, punaste põskedega ja suuret silmadega õun.

Ma tahaksin elada kõrgel puu ladvas. Siis ei saaks lapsed mind ära süüa. Ma tahaksin, et mul oleks hästi suur punane ema. Isa võiks olla kollast värvi. Ja ma tahaksin, et mul oleks veel üks punaste põskedega õde. Kui ma hilja sügisel puu otsast alla potsatan, peidan ennast lehetede alla ära.

Ussitanud õun ma ei taha olla, sest muidu uss kõditaks mind ja rikuks mind ära. Kes mind siis tahaks?

Ketty Rohtmets
(Räpina ühisgümnaasium)

Kui ma oleksin vana õunapuu

Kui ma oleksin õunapuu ning mul oleks mingi suu, et rääkida saaksin lastega heade ja halbadega.

Aga kõigile teen kooki ja väga head õunajooki, et saaks palju süüa, vahepeal ka müüa.

Harri Park
(Räpina ühisgümnaasium)

KARINA LIPSKI (8 a), Kullo kunstiring

KERLI KAUR (Räpina ühisgümnaasium)

Veaparandus

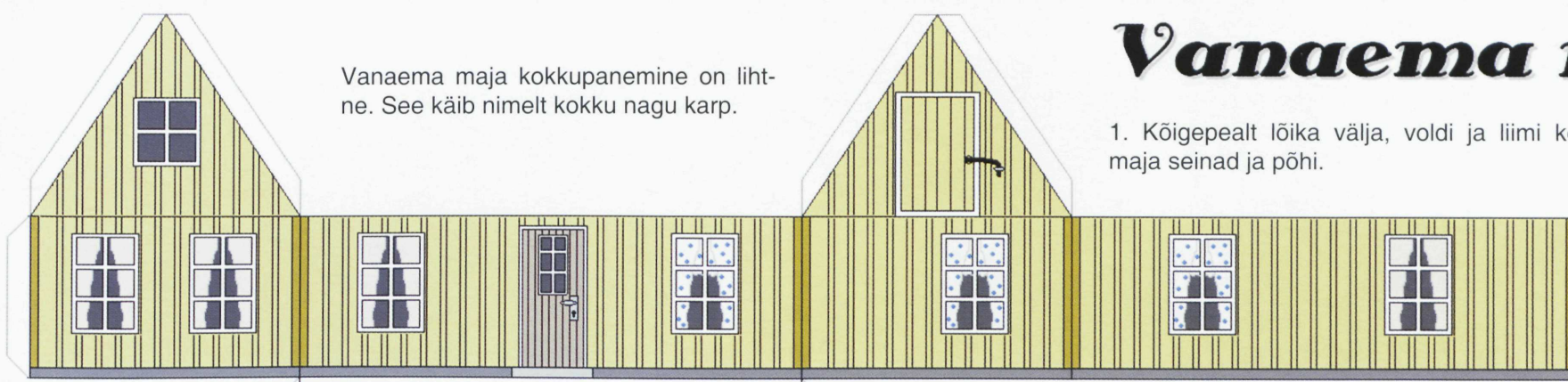
Toimetaja eksituse tõttu sattus septembrikuu Tähekesse esikaane autori nimesse viga. Õige nimi on Karina Lipski. Toimetus vabandab.

VÄRVI PILT ÄRA!

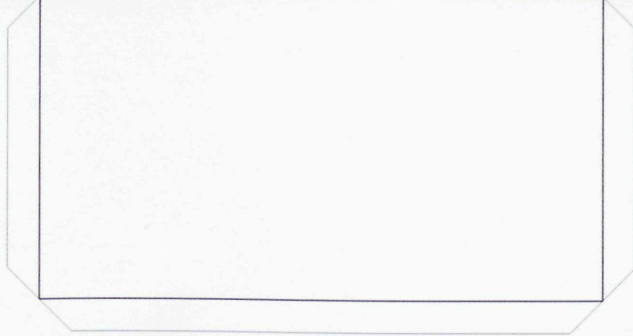

Vanaema maja

Vanaema maja kokkupanemine on lihtne. See käib nimelt kokku nagu karp.

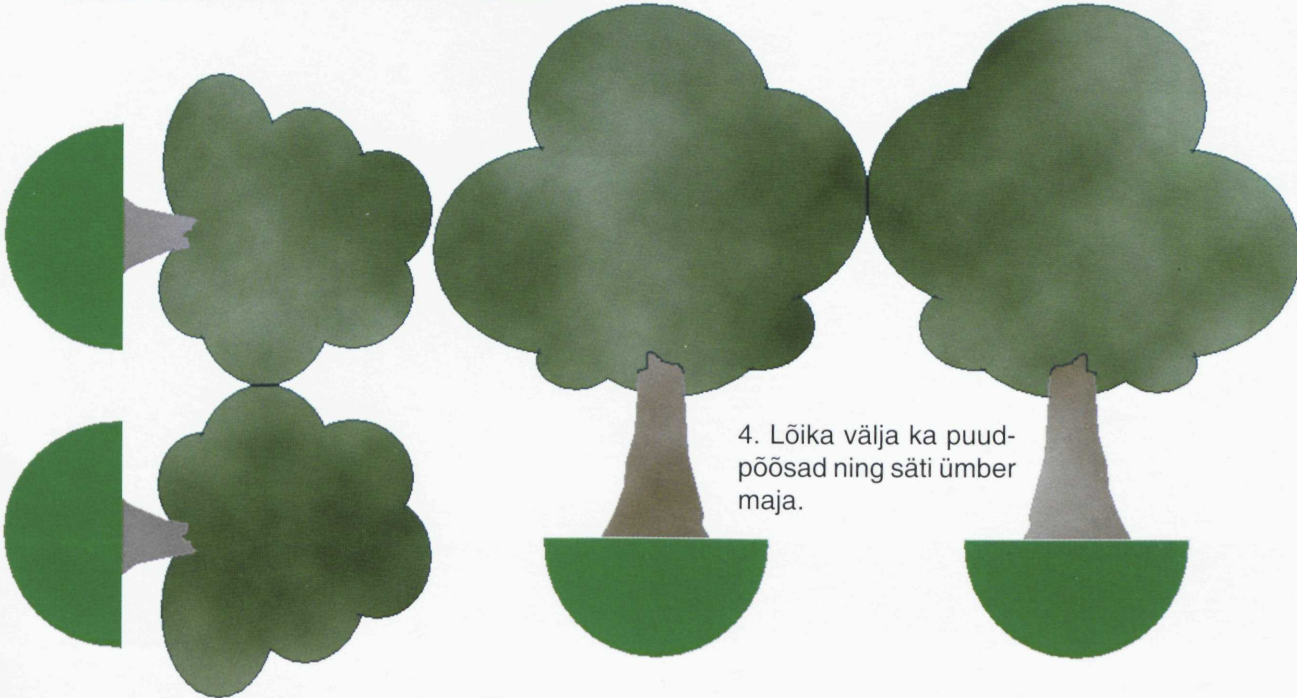
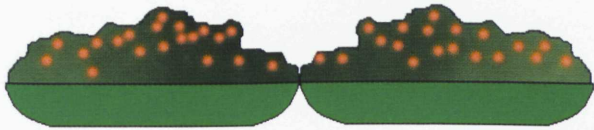
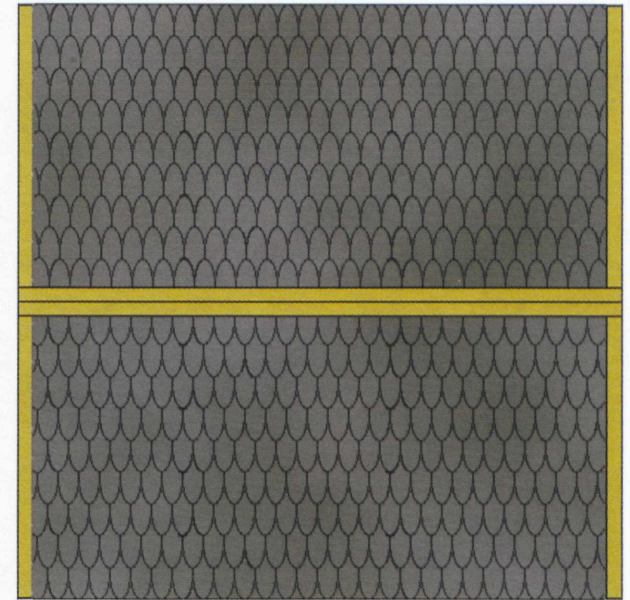
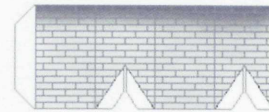

1. Kõigepealt lõika välja, voldi ja liimi kokku maja seinad ja põhi.

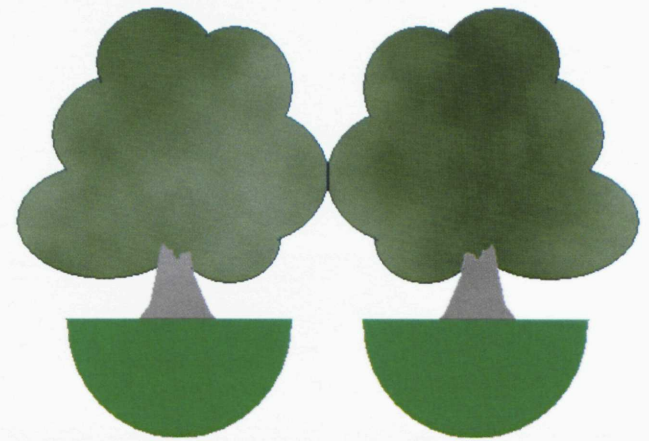

2. Siis lõika välja, murra pooleks ja liimi maja seinte külge katus.

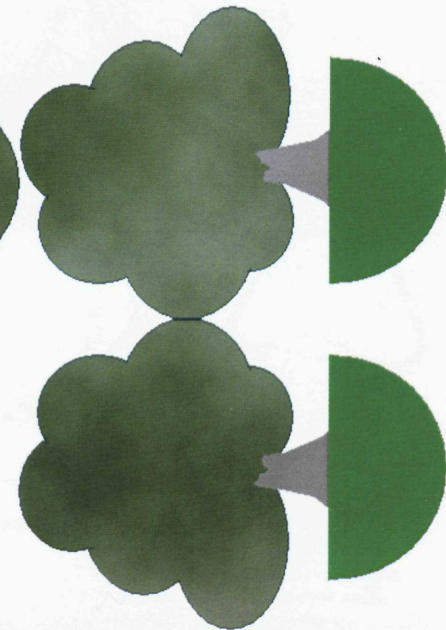
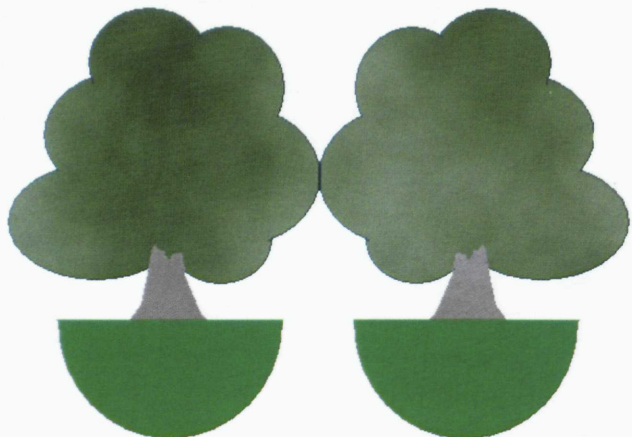
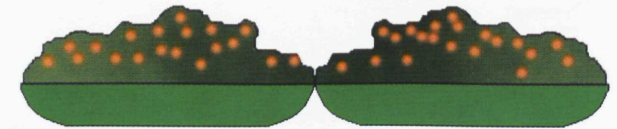
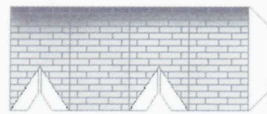
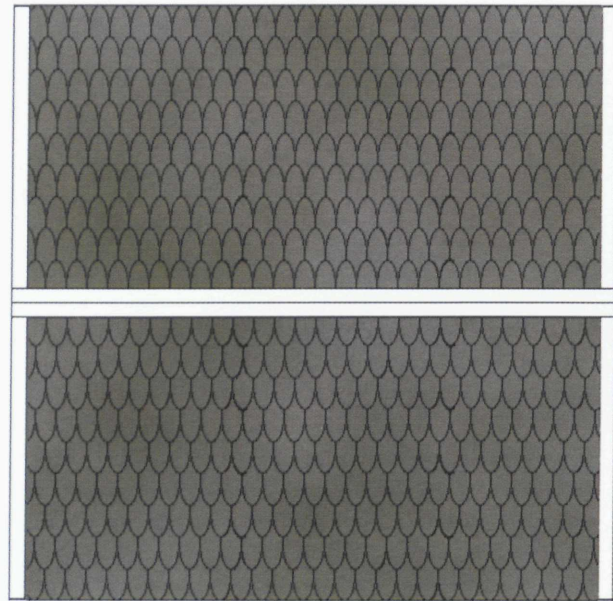
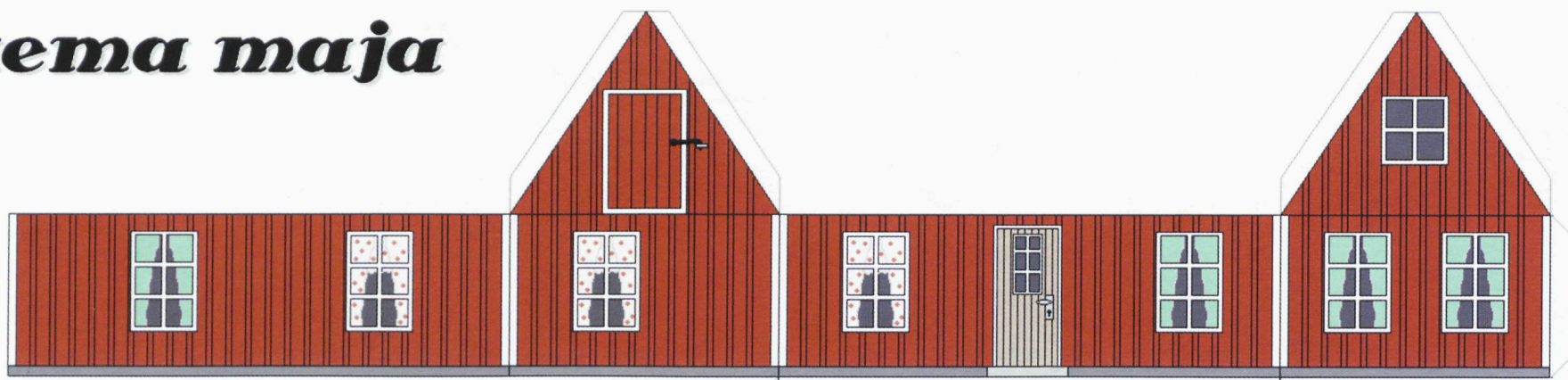
3. Lõpuks lõika välja ka korsten ja liimi see katusele. Maja ongi valmis.

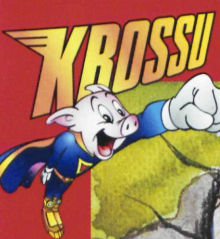

4. Lõika välja ka puud-põõsad ning sätis ümber maja.

Vanaema maja

Tähekeste toimetuse ootab vastused 20. oktoobrini aadressil ristsona@taheke.ee, või lahtisel postkaardil.
Lahendajate vahel loositakse välja Krossu auhinnad Hansapangalt.

SELLEL SÜGISESE METSA PILDIL ON ÜHEKSA VIGA. NIMETA NEED!

Eelmise ARVA ÄRA vastused: 1. Telefon, laud, pliats, lilled; 2. Õige vari on nr 4; 3. KOOLIKELL
Septembrikuu ARVA ÄRA auhinna võitis Karl Andre Sepp Harjumaalt, augustikuu oma aga Triin Valdmaa Jõgevalt. Auhinnaks on kummist Krossu.

SA Kultuurileht
lasteajakiri

TÄHEKE

Asutatud jaanuaris 1960.
Ilmub kord kuus.

Toimetuse aadress:
Roosikrantsi 6
10119 Tallinn
taheke@taheke.ee

Peatoimetaja
ILONA MARTSON

Kunstiline toimetaja
PRIIT REA

Toimetuse telefon
6 463 697

Tähekest saab
tellida
otsekorraldus-
lepinguga

www.tellimine.ee
tel 6 662 535

ESIKAANE
JONISTAS
ANU
KALM

MARIS SIILMANN

LAURA VÕISTLEB KAHE KOERAGA

Koertenäitus on koht, kus koeraomanikud oma koeri kohtunikele näitamas käivad. Koerte välimus peab vastama tõukirjeldusele. Veidike meenutab see missivõistlust, kuid on siiski ka erinev – missidele pole ju ette kirjutatud, milline peab olema väikseim või suurim lubatud pikkus, mis värvi juuksed peavad olema ja kas need peavad olema turris või pikad ja siidised või hoopiski loksikis.

Koertenäitusel korraldatakse eraldi võistlusi ka koerte esitlejatele e koerajuhtidele. Seal on oluline hoopiski see, kuid võrd hästi esitleja koeraga toime tuleb. Neid võistlusi korraldatakse eri vanuserühmadele: võistlusklassis „Laps ja koer“ osalevad kuni 9-aastased lapsed, koerajuhtide nooremas vanuserühmas 10–13-aastased ning koerajuhtide vanemas vanuserühmas 14–17-aastased noored.

Ühel suuremat sorti koertenäitusel, mis toimus 24. juulil Haapsalus, oli kõige rohkem osalejaid võistlusklassis „Laps ja koer“ – kokku üheksa võistlejat. Igaüks oli endale valinud just seda tõugu koera, mille esitlemine kõige paremini välja peaks tulema. Nii olid ringis koos väikeste koerajuhtidega West Highlandi terjer, liri pehme karvaline nisuterjer, Afganistani hurt, Tiibeti mastif, Hiina harjaskoer, kaks Inglise setterit ja kaks Cavalier King Charlesi spanjeli. Seekord tuli kohtuniku arvates oma koera esitlemine kõige paremini välja Tallinna tüdrukul Laura Rahamägil, kes osales liri pehme karvalise nisuterjeriga. Palusin Laural vastata mõnele küsimusele.

Kui vana sa oled?

Olen 9-aastane. Järgmise aasta märtsis saan kümneks.

Kust tuli soov osaleda võistlusel „Laps ja koer“?

Emme käis koertega näitustel ja mina tahtsin ka näitustest osa võtta.

Millise koeraga sa osaled?

Alguses ma hakkasin emme koeraga trennis käima, aga temaga ei õnnestunud hästi. Ta oli liiga memmekas. Siis sündisid sellel koeral kutsikad ja me jätsime ühe kutsika endale. Ma hakkasin teda õpetama, kui ta oli saanud kolmekuuseks. Õpetasin ta välja ja hakkasin temaga näitustel käima.

Tema nimi

on Suusi ja ta on liri pehme karvaline nisuterjer. Mul on ka teine koer, kellega ma esinen – Siberi husky. Temaga olen ka palju harjutanud, aga ta ei ela meie kodus ja sellepärast on temaga raskem harjutada. Tema nimi on Mia.

Mida pidid võistlusel tegema?

Võistlusel „Laps ja koer“ tuli osata koera seisima ja ilusti jooksmas panna.

Mida on võistlusel osalemiseks vaja?

Kõigepealt peab sul olema tõukoer. Siis tuleb koer välja õpetada ja lõpuks võib minna temaga võistlustele.

Pildistanud KAIDO KÄRNER

Laura ja Siberi husky Tallinnas 2004. a augustis

Laura ja liri nisuterjer Suusi 2005. a võistlustel Pärnus

ISSN 0134-2266
9 770134 226003

HIND 15 KROONI